

Förskolans rum och dess funktioner

Förskolan ska erbjuda rum och miljöer som utgår från alla barns behov och intressen, allt från miljöer som uppmuntrar fartfyllda kollektiva lekar till miljöer för lugn och koncentration, där barn kan få arbeta ostört i aktiviteter och projekt.

Det ska också finnas platser där barn kan dra sig undan och vara i avskildhet. Ateljén erbjuder kreativt skapande och allrummet används till en rad olika aktiviteter, lekar, tema- och projektarbeten.

Byggnaden ska erbjuda en mångfacetterad lärmiljö – det vill säga att alla rum inte är likvärdiga, utan olika på det sättet att de genom gestaltning, dimensionering och inredning stödjer tänkt funktion. På det viset ska förskolans pedagogiska rum erbjuda en lärmiljö som kompletterar varandra.³³

De pedagogiska rummen måste präglas av olikhet och variation. Rummen ska erbjuda olika typer av aktiviteter och projekt som kan pågå parallellt. Rummen måste ha flera betydelser och gå att förstå och använda på olika sätt.³⁴

Här finns en beskrivning av hur varje rum ska utformas och hur det kan användas. Här tydliggörs olika rums funktioner och möjligheter, för både arkitekter, rektor, personal och barn. Aktiviteter namnges i somliga fall rummen på förskolan, men det finns även rum som

används till en rad olika aktiviteter under dagen, till exempel allrummet.

Allrum

Alla avdelningar har ett eget större rum, ett allrum som är en central vistelseplats för barnen under dagen. Allrummet kan anpassas och ändras utifrån olika aktiviteter, lekar och projekt som pågår. Allrummet kan också användas för måltider. Här kan barn mötas i mindre och större grupper. Allrummet bör vara så stort så att det tillfälligt kan samla alla barn på avdelningen. Från allrummet bör det finnas överblickbarhet genom fönster eller glaspartier till angränsande rum. Det är även önskvärt att personal från allrummet kan ha en viss överblick över förskolegården. Här finns en diskbänk med lådor och överskåp. Ett överskåp är låsbart.

Aktivitetsrum 1 och 2 – rum för vila

I anslutning till allrummet finns två aktivitetsrum. Rummen är flexibla i sin funktion och är en plats för lek, aktivitet och vila. Insynen från allrummet ska vara god och rummen ska utformas så att störande ljud inte hindrar vid vila. Bygg och konstruktionslek, roll- och fantasilek, rörelse, dans och samling med mera, kan ske i dessa rum som kan förändras utifrån barngruppens behov och intressen. Samtidigt är dessa rum avsedda att fungera som rum för barnens vila. Madrasser förvaras i sängskåp och sängar i avsedda mobila sängförvaringar. Barnens sängkläder ska förva-

ras åtskilda från varandra. Rummen ska utrustas med brandvarnare. I vilrum ska standardfönster sättas in för att underlätta mörkläggnig.

Ateljé

Varje förskola ska ha ett utrymme avdelningsvis där ateljéverksamhet kan ske. Ateljén ska erbjuda möjligheter för kreativt och produktivt skapande. Här sker olika former av skapande, rita/teckna, måleri, lera m.m. Det ska finnas tillgång till en låg diskbänk som ökar möjligheten för självständighet hos barnen. Förvaringsmöjligheter ska finnas i och i direkt anslutning till rummet. Golvbrunn ska finnas i ateljén så att rummet också kan användas för vattenlek.

Flexibelt rum (gemensamt rum för två avdelningar)

Utöver de avdelningsspecifika rummen finns ett rum som används gemensamt av två avdelningar. Det är ett större rum som är föränderlighet och flexibelt vad gäller möbler och lös inredning. Rummet är förberett för visning av digitalt material och är utrustat med mörkläggande rullgardiner. Här kan personal skapa "rum i rummen" så att olika funktioner får plats. Rummet kan användas som exempelvis matplats, stor ateljé eller rörelserum. Här finns köksinredning med kyl/frys, ugn och hushållsdiskmaskin. Den köksinredning som sätts in är kopplad till den undervisning som pågår. Disk från verksamhetens ordinarie måltider diskas i kökets diskmaskin avsedd för offentliga måltider. Disk från andra pedagogiska tillfällen som inte härrör från måltider diskas i avdelningens diskmaskin.

Planlösningen medger inte alltid att två avdelningar kan dela på ett flexibelt rum. Den avdelningen där så är fallet får istället ett eget mindre flexibelt rum med köksinredningen placerad i allrummet.

Förråd och förvaring

För att miljön på förskolan ska kunna förändras utifrån barns behov och intressen så behöver material ibland plockas undan eller bytas ut och därför finnas tillgängligt för förvaring i närheten.

Varje avdelning har ett förråd i anslutning till avdelningen för förvaring av pedagogiskt material.

Funktioner i förskolans rum

Allrum

- Bord
- Stolar
- Rullpallar till personal
- Ståpulp till personal
- Mattor
- Förvaringsmöbler, golv
- Tresitssoffa
- Anslagstavla i direkt närhet av ståpulp
- Väggskaåp för vuxenförvaring
- Rullgardiner
- Diskbänk inklusive en vattenho
- Stor dokumentationstavla på en av väggarna

Aktivitetsrum + vila

- Vilsäng eller vilmadrass
- Förvaring till madrass/säng
- Väggskaåp
- Väggspegel i ett av rummen
- Mörkläggande gardiner

Ateljé

- Bord
- Stolar eller pallar
- Förvaringsvagn för brickor
- Rullpall till personal
- Öppen förvaring i barnnivå för material
- Vaggstaffli
- Vaggskåp (utöver överskåp)
- Diskbänk. H. 600 mm, B. 1200 mm. inklusive nedfälld diskho
- Underdel med lådor
- Överskåp med luckor samt belysning under
- Låg blandare med långt vred ovan för att barnen ska nå och inte få blöta armar
- Skåp- och lådhandtag med mjuk avrundning
- Golvbrunn

Ett förråd kan delas mellan två avdelningar. Det finns ett centralt förråd för förbrukningsmaterial, pedagogiskt material och mer skrymmande saker. Förråden inreds med flyttbara hyllor på skensystem. Sekretessbelagda dokument och IT-verktyg ska kunna förvaras i låsbart överskåp i allrummet.